

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зас. Голова приймальної комісії

[Signature]

« » _____ 2024 р.

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА

фахового іспиту

за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою
освітнього ступеня «Магістр»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»
ОП: «Міжнародні економічні відносини»

Програму рекомендовано
кафедрою міжнародних економічних
відносин і бізнесу
Протокол № 9 від 15.04.2024

СМЯ НАУ ПФІ 15.01.01(09) – 07 – 2024

ВСТУП

Мета фахового іспиту — визначення рівня знань за напрямками професійної діяльності та формування контингенту здобувачів вищої освіти, найбільш здібних до успішного опанування дисциплін відповідних освітніх програм. Вступник повинен продемонструвати фундаментальні, професійно-орієнтовні знання та уміння, здатність вирішувати типові професійні завдання, передбачені програмою вступу.

Фаховий іспит проходить у письмовій формі у вигляді **теоретичних питань**.

Фаховий іспит проводиться упродовж **2-х** академічних годин (**90 хв.**)

Організація фахового іспиту здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного авіаційного університету.

ПЕРЕЛІК ТЕМАТИКИ ПИТАНЬ

з дисциплін,

які виносяться на фаховий іспит

за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою
освітнього ступеня «Магістр»

1. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

1. Розкрийте природу і форми фінансових криз, їх вплив на соціальний, економічний і політичний розвиток держав.
2. Розкрийте інституційну та організаційну структуру світового фінансового ринку.
3. Визначте особливості фінансової системи та фінансової політики ЄС.
4. Визначте сутність валютного курсу та його види, перерахуйте чинники, що впливають на валютний курс.
5. Розкрийте структуру та учасників міжнародного кредитного ринку.
6. Визначте критерії оцінки зовнішньоборгової залежності.
7. Визначте сутність валютної інтеграції та переваги й недоліки участі у валютній зоні.
8. Визначте сутність та роль світового фінансового ринку у системі міжнародного перерозподілу фінансових ресурсів і капіталу.
9. Визначте роль міжнародних фінансових організацій в регулюванні зовнішнього боргу.
10. Визначте поняття, стадії розвитку, необхідні елементи та основні умови функціонування світових фінансових центрів.

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯНАУ ПФІ 15.01.01(09)-07- 2024
		Стор. 3 з 10	

11. Охарактеризуйте сучасні проблеми функціонування національної грошової одиниці.
12. Розкрийте принципи діяльності та роль у міжнародних фінансах МВФ.
13. Визначте вплив міжнародних інституцій на фінансовий стан України в умовах воєнного часу.
14. Охарактеризуйте методи державного регулювання обмінних валютних курсів.
15. Охарактеризуйте фінансові взаємовідносини авіакомпаній з суб'єктами авіаційного ринку послуг.

2. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

1. Розкрийте об'єкти та суб'єкти регулювання МЕВ.
2. Розкрийте основні завдання та напрями міжнародного регулювання на сучасному етапі.
3. Визначте суть типів ринкової стратегії країн, що розвиваються (імпортозаміщення та експортна орієнтація).
4. Охарактеризуйте стратегію «колективної самозабезпеченості».
5. Розкрийте поняття та функції мита.
6. Охарактеризуйте грошово-кредитне регулювання МЕВ.
7. Визначте передумови та економічні наслідки політики вільної торгівлі.
8. Визначте передумови та економічні наслідки протекціонізму.
9. Визначте поняття «обмежувальна ділова практика» (ОДП) у світовому господарстві.
10. Охарактеризуйте кількісні обмеження: контингентування; ліцензування; добровільне обмеження експорту.
11. Розкрийте економічний суверенітет та наднаціональне регулювання МЕВ.
12. Розкрийте ТНК та інші господарські об'єднання в зовнішньоекономічній діяльності.
13. Розкрийте економічний зміст та види прав інтелектуальної власності.
14. Охарактеризуйте регулювання економічної діяльності у межах Європейського Союзу.
15. Розкрийте зміст та структуру регулювання міжнародної торгівлі послугами.

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФІ 15.01.01(09)-07- 2024
		Стор. 4 з 10	

3. ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

1. Розкрийте сутність, предмет та методологію досліджень дисципліни «Теорія міжнародних економічних відносин».
2. Розкрийте зміст класичних теорій міжнародної торгівлі (теорії меркантилізму, А.Сміта, Д.Рікардо).
3. Розкрийте сутність, основні сегменти та специфіку функціонування світового ринку праці.
4. Визначте сутність, закономірності та охарактеризуйте особливості функціонування транснаціональних корпорацій (ТНК).
5. Визначте сутність та надайте класифікацію міжнародних інвестицій.
6. Визначте сутність інтеграційних процесів у світовому господарстві.
7. Розкрийте сутність міжнародного поділу праці, міжнародної спеціалізації та кооперації.
8. Визначте роль валюти, валютних відносин та валютної політики країн.
9. Визначте сутність міжнародного науково-технічного обміну.
10. Визначте сутність та цілі нетарифних методів регулювання міжнародної торгівлі.
11. Визначте сутність та структуру платіжного балансу країни.
12. Визначте сутність та цілі процесів регулювання міжнародної торгівлі.
13. Розкрийте сутність та структуру державного боргу країни.
14. Визначте сутність та охарактеризуйте структуру світового ринку товарів та послуг.
15. Охарактеризуйте предмет досліджень та представте перелік основних неокласичних теорій міжнародної торгівлі (Хекшера-Оліна та теорії Хекшера-Оліна-Самуельсона).

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯНАУ ПФІ 15.01.01(09)-07- 2024
		Стор. 5 з 10	

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ
для самостійної підготовки вступника
до фахового іспиту

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

Основна:

1. Береславська О.І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. / О. І. Береславська; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2019. – 367 с.
2. Грінько І. М. Міжнародні фінанси: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109 с.
3. Міжнародні фінанси: підручник. /Горбач Л. М., Плотніков О. В. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. – 528 с.
4. Мицак О. В. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / Мицак О. В., Андрейків Т. Я., Чуй І. Р.; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів: Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2020. – 195 с.
5. Міжнародна фінансова система: підручник/ Н.В.Касьянова, В.М. Кочетков та ін. //За заг. ред. д-ра екон.наук, профю В.М.Кочеткова. Київ: ВидавництвоЛіра-К, 2023. – 270 с.

Додаткова:

1. Глобалізаційні процеси у світовій економіці: виклики та можливості для України: колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. О.О. Борзенко; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України». – К., 2022. – 264 с.
2. <http://www.worldbank.org> – офіційний сайт Світового банку (СБ).
3. <http://www.imf.org> – офіційний сайт Міжнародного валютного фонду (МВФ).
4. <https://www.weforum.org> – офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ).
5. <https://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України (НБУ).

РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Основна:

1. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за заг.ред. Орехової Т.В. та ін. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 464 с.
2. Філіпенко А. С. Міжнародні економічні відносини. Історія. Теорія. Політика: Підручник/ А.С.Філіпенко; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К.: Либідь, 2019.- 960 с.

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯНАУ ПФІ 15.01.01(09)-07- 2024
	Стор. 6 з 10		

3. Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: підручник для студ. вищих навч. закл. / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков. – Київ: Кондор, 2019. 263 с.

4. Грушинська Н.М. Світогосподарські трансформації в умовах четвертої промислової революції та мережевої економіки Світове господарство та міжнародні економічні відносини: сучасні трансформації та перспективи розвитку: монографія / за редакцією Мізюк С.Г. – К. Видавничий дім «Кондор», 2019. – 392 с.

5. World economy and international economic relations: international scientific collection. Vol. 2 / scientific edit: Kozak Y., Shengelia T., Gribincea A. – Kyiv: CUL, 2019. – 138 p.

Додаткова:

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. із внесеними змінами і доповненнями - редакція від 10.04.2008. - <http://zakon1.rada.gov.ua/>.

2. Глобальні тренди міжнародних відносин: Монографія. К.: Вадекс, 2020. 524 с.

3. Зінчук Т. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність. – К.: ЦНЛ. 2019. 512 с.

4. Конкурентні стратегії безпеки розвитку України у глобальному середовищі: монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»; за заг. ред. А. І. Мокія. Львів, 2019. 872 с.

5. Патица Н. Міжнародні економічні відносини. К.: ЦНЛ. 2019. 560 с.

ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Основна:

1. Філіпенко А. С. Міжнародні економічні відносини. Історія. Теорія. Політика: Підручник / А. С. Філіпенко; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К.: Либідь, 2019. - 960 с.

2. Требін М.П., Герасіна Л. М. Теорія міжнародних відносин: підручник. – К.: Видавництво «Право», 2023. –472 с.

3. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Теорія міжнародних відносин: підручник. – К.: Видавництво «Кондор», 2022. – 176 с.

4. Капітоненко М.М. Теорія міжнародних відносин: підручник. . К.: Видавництво «Книги XXI». 2019. 272 с.

5. Світове господарство і міжнародні економічні відносини [Електронний ресурс]: навчальний посібник / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, В. О. Козуб та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Т. В. Шталь. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 239 с.

Додаткова:

1. Міжнародні економічні відносини: підручник / за наук. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник / Т. М. Мельник, Л.П. Кудирко [та ін.]. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2019. 612 с.

2. Біла С.О. Вплив «неопротекціонізму» та торговельних війн на міжнародну економічну безпеку / С.О.Біла // «Сучасні міжнародні відносини: актуальні проблеми теорії і практики». – Матеріали міжнародної науково-практичної конференції / Факультет міжнародних відносин Національний авіаційний університет; за загальною редакцією Ю.О.Волошина. – У 5 томах. – Том II. – Київ: Національний авіаційний університет, 2020. – С. 112 – 122.

3. Грушинська Н.М. Світогосподарські трансформації в умовах четвертої промислової революції та мережевої економіки Світове господарство та міжнародні економічні відносини: сучасні трансформації та перспективи розвитку: монографія / за редакцією Мізюк С.Г. – К. Видавничий дім «Кондор», 2019. – 392 с.

4. «Економіка і прогнозування». Науковий фаховий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eip.org.ua/>

5. «Економіка та держава». Науково-практичний фаховий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.in.ua/>

Програму розробили:

Завідувач кафедри

 Леся ПОБОЧЕНКО

Доцент

 Інна НАБОК

Доцент

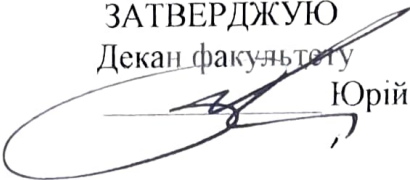
 Наталія МАНДРА

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФІ 15.01.01(09)-07- 2024
		Стор. 8 з 10	

ЗРАЗОК
білету фахового іспиту

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету

Юрій ВОЛОШИН

Освітній ступінь: Магістр
Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»
ОП: «Міжнародні економічні відносини»

Фаховий іспит
Білет № 1

Завдання 1. Розкрийте інституційну та організаційну структуру світового фінансового ринку.

Завдання 2. Охарактеризуйте основні завдання та напрями міжнародного регулювання на сучасному етапі.

Завдання 3. Визначте сутність інтеграційних процесів у світовому господарстві.

Схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу
(Протокол № 9 від 15.04.2024)

Завідувач кафедри Леся ПОБОЧЕНКО

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯНАУ ПФІ 15.01.01(09)-07- 2024
		Стор. 9 з 10	

РЕЙТИНГОВІ ОЦІНКИ

Виконання окремих завдань фахового іспиту

Вид навчальної роботи	Максимальна величина рейтингової оцінки (бали)
Виконання завдання № 1	70
Виконання завдання № 2	70
Виконання завдання № 3	60
Усього	200

Відповідність рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах		Пояснення	
100- 200	180-200	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	Фаховий іспит складено
	150-179	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
	100-149	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків та задовольняє мінімальним критеріям)	
0-99		Фаховий іспит не складено	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№	Куди передано (ш. проз. л. з.)	Дата видачі	ПІБ отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайо- млення	Примітки

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульо- ваного			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Повна назва, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				